

Sygn. akt I C 616/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Matyja

Protokolant: p. o. sekr. sąd. Natalia Anielska

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2014r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **S. S.**

przeciwko (...)

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...)w

(...)na rzecz powoda S. S.kwotę 35.000,-zł (słownie

trzydzieści pięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od 12 grudnia 2012r.

do dnia zapłaty

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie

III. zasądza od powoda S. S.na rzecz pozwanego

(...) w W.kwotę 1.872,-zł

(słownie jeden tysiąc osiemset siedemdziesiąt dwa złote) tytułem zwrotu

kosztów procesu

IV. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Olsztynie:

- od powoda S. S.z zasądzzonego roszczenia kwotę 242,05zł

(słownie dwieście czterdzieści dwa złote i pięć groszy) tytułem reszty

nieuiszczonych wydatków

- od pozwanego (...) w W.

Kwotę 904,11zł (słownie dziewięćset cztery złote i jednaście groszy) tytułem

reszty należnej opłaty od obowiązku uiszczenia której powód był

zwolniony (750,-zł) oraz tytułem reszty nieuiszczonych wydatków

(154.11zł)

Sygn. akt I C 616/13

UZASADNIENIE

Powód S. S.wniósł o zasądzenie od pozwanego (...)w W.kwoty 90.000,-zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia (...) do dnia zapłaty oraz należnych kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w dniu (...) ojciec powoda D. S.kierujący rowerem i jadąc prawą stroną drogi krajowej K-65 w stronę miejscowości S.został śmiertelnie potrącony przez nieznanego pojazdu, którego kierowca oddalił się z miejsca zdarzenia.

Wobec nie wykrycia sprawcy Prokurator Rejonowy w (...)postanowieniem z dnia (...) umorzył śledztwo w sprawie.

Powód zgłosił szkodę pozwanemu, który likwidując ją wypłacił powodowi odszkodowanie za pogorszenie sytuacji życiowej w związku ze śmiercią ojca w kwocie 30.000,-zł oraz zadośćuczynienie za śmierć osoby bliskiej w kwocie 30.000,-zł – łącznie 60.000,-zł.

Powód uznając wypłacone przez pozwanego odszkodowanie za zaniżone wystąpił o przyznanie dalszego odszkodowania w kwocie 170.000,-zł (100.000,-zł zadośćuczynienie i 70.000,-zł odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej), a gdy pozwany odmówił spełnienia świadczenia wystąpił z niniejszym powództwem.

Powód wskazał że śmierć ukochanego ojca spowodowała utratę przez niego energii życiowej; stał się bowiem osobą zamkniętą i apatyczną. W związku z tym odpowiednim zadośćuczynieniem za śmierć ojca będzie kwota 100.000,-zł i w sytuacji gdy pozwany wypłacił już 30.000,-zł dochodzona przez niego kwota z tego tytułu to 70.000,-zł. Jednocześnie powód wskazał, że określając wysokość zadośćuczynienia miał na uwadze wysokość zadośćuczynienia przyznawanego w innych sprawach np. kwoty przyznane członkom rodzin ofiar katastrofy smoleńskiej, gdzie każdemu członkowi rodziny przyznano kwotę 250.000,-zł.

Natomiast za pogorszenie sytuacji życiowej w związku ze śmiercią ojca domaga jeszcze dalszych 20.000,-zł. Zmarły osiągał przeciętne zarobki ok. 2000,-zł miesięcznie i to on głównie ponosił ciężar utrzymania rodziny i dzięki jego dochodom rodzina mogła sobie pozwolić na dodatkowe wyposażenie mieszkanie, remonty czy wyjazdy na urlop.

Wskazał też, że po śmierci ojca matka powoda musiała spłacić zaciągnięty kredyt hipoteczny oraz dokończyć rozpoczęty remont domu.

Pozwany (...) w W.wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz należnych kosztów procesu.

Przyznał, że w okolicznościach, gdy ojciec powoda D. S.został jako kierujący rowerem i jadący po prawej stronie drogi potrącony przez nieznanego pojazdu wypłacił na rzecz powoda jego rodzeństwa i matki kwoty po 30.000,-zł dla każdego z nich tytułem zadośćuczynienia (łącznie 120.000,-zł) i po 30.000,-zł tytułem odszkodowania (łącznie również 120.000,-zł) .

Odszkodowanie to pozwany wypłacił w (...)

W tych okolicznościach gdy przyznane było powodowi zadośćuczynienie w kwocie 30.000,-zł siła nabywcza pieniądza była zupełnie inna. Wysokość przyznanego zadośćuczynienia winna zdaniem pozwanego uwzględniać realną wartość otrzymanego świadczenia mierzonego przede wszystkim siłą nabywczą pieniądza w danym okresie. Kryteria te zdaniem pozwanego pozwalają na wyważenie wysokości przyznanego zadośćuczynienia i ukształtowanie go na odpowiednim poziomie stanowiącym właściwą rekompensatę, tak aby nie było ono symboliczne, ale i nie przeradzało

się w źródło wzbogacenia. Zarzucił też, że powód nie wykazał należycie krzywdy ani jej zakresu który nie byłby ujęty w postępowaniu likwidacyjnym. Wskazał też na niezasadność porównywania przez powoda wysokości zadośćuczynienie przyznanych w ramach ugody członkom rodzin ofiar katastrofy smoleńskiej. Przywołując uzasadnienie tej kwestii w wyroku Sądu Okręgowego w (...)z dnia (...) Sygn. akt (...)pozwany wskazał, że przypadku katastrofy smoleńskiej stroną było Państwo, a ponadto nie zostało w żaden sposób wykazane jakie kryteria przyjęto przy wyliczeniu tej kwoty.

Odnosząc się natomiast do żądanej przez powoda kwoty 20.000,-zł z tytułu pogorszenia sytuacji życiowej powoda w związku ze śmiercią ojca, pozwany wskazał, że konieczność istnienia i udowodnienia przesłanki znacznego pogorszenia sytuacji życiowej poszkodowanego. Celem bowiem tego odszkodowania jest zrekompensowanie rzeczywistego znacznego pogorszenia sytuacji życiowej najbliższych członków rodziny zmarłego. Musi ono być obiektywne i i przyczynowo uzasadnionym wynikiem śmierci osoby najbliższej, a nie tylko wynikać z subiektywnych reakcji. Zdaniem pozwanego wypłacona przez niego kwota w pełni rekompensuje szkodę którą poniósł powód.

Pozwany zarzucił również brak zasadności żądania w przedmiocie zasądzenia odsetek liczonych od dnia wezwania do spełnienia świadczenia. Zdaniem pozwanego odsetki należą się dopiero od dnia ogłoszenia wyroku.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

W dniu (...)około godziny 6.00 na trasie P.– S.doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego został potrącony przez nieznanego pojazd jadący prawidłowo rowem po prawej stronie D. S.. Kierowca pojazdu, który potrącił D. S.oddał się z miejsca zdarzenia. Lekarz Pogotowia Ratunkowego stwierdził zgon D. S.. Prowadzone w związku z tym zdarzeniem śledztwo nie doprowadziło do wykrycia sprawcy potrącenia w związku z czym Prokuratora Rejonowa w Pieszku postanowieniem z dnia (...) umorzyła śledztwo.

W chwili śmierci D. S.miał 41 lat, był żonaty i miał troje dzieci. Syna K.urodzonego w (...), córkę J.urodzoną w (...)i powoda S. S.urodzonego w (...)r. Powód jest najmłodszym dzieckiem zmarłego

(postanowienie o umorzeniu k 11, oraz k 282 akt dochodzenia Prokuratury Rejonowej w P.(...), odpis skrócony aktu zgonu k 12, odpis skrócony aktu małżeństwa k 17, odpisy skrócone aktów urodzenia dzieci k 18-20, zeznania świadków M. L.k 125 i P. J. –. W.k 131, płyta CD,)

Zmarły w (...)ukończył (...)w M.uzyskując zawód mechanika kierowcy pojazdów samochodowych. W (...)ukończył kurs kierowców wózków akumulatorowych i spalinowych. Zmarły pracował, tak w oparciu o umowę o pracę jak i w oparciu o umowę zlecenia, ostatnio w (...) Spółce z o.o.w T.na stanowisku pracownika przygotowującego drewno za wynagrodzeniem ok. 2000,-zł miesięcznie.

(świadczenie ukończenia (...) k 35, świadectwo ukończenia kursu k 36, zaświadczenia, umowy o pracę, umowy zlecenia rozliczenia podatkowe k 21,31, 37- 64)

Po śmierci D. S.żonie i dzieciom została decyzją ZUS przyznana renta rodzinna w kwocie 838,61zł netto miesięcznie. Od (...) powód otrzymuje rentę po ojcu w kwocie 493,48zł.

(decyzje rentowe ZUS k 65-67, 68)

W ciągu sześciu miesięcy po śmierci ojca, bo dniu (...)matka powoda spłaciła kredyt zaciągnięty wspólnie z mężem w dniu (...) w wysokości 59.394,-zł.

(zawiadomienie o spłacie kredytu k 81, umowa kredytowa k 82-91)

Decyzją z dnia (...)pozwany przyznał powodowi, jego rodzeństwu i matce po 30.000,-zł tytułem zadośćuczynienia i po 30.000,-zł tytułem odszkodowania oraz zwrot kosztów pogrzebu w kwocie 4.546,52 zł- łącznie 244.546,52zł

(decyzja pozwanego o przyznaniem odszkodowaniu k 13)

Wnioskiem datowanym dnia (...) powód, jego matka i rodzeństwo wniosło o przyznanie dalszego odszkodowania po 170.000,-zł (100.000,-zł zadośćuczynienia i 70.000,-zł odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci osoby bliskiej)

Decyzją z dnia (...) pozwany ubezpieczyciel odmówił spełnienia tych świadczeń podtrzymując wcześniejszą swoją decyzję.

(wniosek powoda i jego rodziny k 14-15, decyzja pozwanego k 16)

Świadkowie M. L.i P. J. –. W.zeznały, że po śmierci ojca sytuacja rodziny znacznie się pogorszyła. Matka powoda musiała podjąć pracę. Na początku pracowała u świadka P. J. –. W.jako opiekunka do dziecka za wynagrodzeniem najpierw 500,-zł później 600,-zł Obecnie pracuje w Zakładzie (...)gdzie zarabia ok. 1700,-zł. Wcześniej przed śmiercią ojca rodzina żyła na dość dobrym poziomie. Powód otrzymuje rentę po ojcu ok. 400,-zł uczy się w szkole zawodowej. Bardzo przeżył śmierć ojca, z którym był silnie związany, utracił radość życia. Po jego śmierci korzystał z pomocy psychologa, przejściowo miał kłopoty z nauką.

(zeznania świadków M. L.k 125, P. J. –. W. k 130, płyta CD k 131)

Z opinii psychologicznej wynika, że dla powoda śmierć ojca była bardzo trudnym wydarzeniem, które miało konsekwencje zarówno osobiste w postaci utraty osoby mu bliskiej jak i finansowe , ze względu na to że pogorszyła się sytuacja finansowa rodziny. Obowiązki domowe dotychczas wykonywane przez ojca po jego śmierci były wykonywane przez matkę, rodzeństwo i samego powoda. Ojciec mający wcześniej problemy alkoholowe , trzy lata przed śmiercią był na terapii i utrzymywał abstynencję. Był czynny zawodowo iłożył na utrzymanie rodziny.

W chwili śmierci ojca powód miał 14 lat był zatem w wieku kształtowania fizycznego, emocjonalnego, psychicznego, seksualnego, kształtowania tożsamości , przyjmowania ról społecznych. Żałoba po śmierci ojca wpłynęła na ten proces ale go nie zaburzyła. W niecały rok po śmierci ojca powód powrócił do aktywności z przed wypadku. Zaczął spotykać się z kolegami, grać w piłkę nożną. Od trzech lat jest w stałym związku z dziewczyną. Kontynuuje naukę w szkole.

Zdaniem biegłej okres żałoby, który przeszedł powód mimo dużego cierpienia przebiegał w sposób prawidłowy niepowikłany. Ból duże poczucie straty, pustki żalu poczucie bezradności u nastolatków przebiegają jako bunt poczucie niezrozumienia , brak motywacji do nauki izolacja od rówieśników. U powoda okres ten trwał kilka miesięcy. Później zaczął on stopniowo powracać do aktywności sprzed śmierci ojca. Obecnie powodowi trudno pogodzić się ze śmiercią ojca jednak towarzyszące mu poczucie żalu i smutku nie dezorganizuje mu życia i nie wpływa na pełnienie przez niego dotychczasowych ról społecznych. W ocenie biegłej powód nie wymaga leczenia psychologicznego. Biegła podtrzymała swoją opinię w ustnych wyjaśnieniach.

(opnia na piśmie k 179-187, ustne wyjaśnienia do opinii k 229, płyta CD k 232)

Powód przesłuchany w charakterze strony zeznał, że o śmierci ojca dowiedział się, kiedy po telefonie ciotki, że pod S.był wypadek pojechał tam rowerem. Długo nie mógł się uspokoić płakał do samego pogrzebu. Przez jakiś czas przyjmował ziołowe leki uspokajające. Przyznał, że ojciec nadużywał alkoholu, ale nie pamięta tego okresu, bo był mały miał 8-10 lat. Od trzech lat ojciec, po przebytych leczeniu odwykowym utrzymywał abstynencję. Relacje z ojcem miał bardzo Rodzina nie miała założonej niebieskiej karty nie korzystała też z pomocy (...). Po śmierci ojca izolował się od kolegów przez cały okres gimnazjum, nie uczestniczył też w życiu szkoły. Pogorszyły się jego wyniki w nauce, ale zdawał z poprawkami z klasy do klasy. Po śmierci ojca zacieśniły się jego relacje z matką i rodzeństwem. Jest związany z tą samą dziewczyną od trzech lat, a poznał ją po zakończeniu gimnazjum. Skończył szkołę zawodową z wyuczonym zawodem mechanika samochodowego, ale nie pracuje w zawodzie a dorywczo (pomaga sąsiadowi w układaniu kostki brukowej) od września bieżącego roku zaczyna naukę w liceum ogólnokształcącym, bo chciałby być strażakiem . Przez okres czterech lat jeździł na grób ojca codziennie, obecnie dwa razy w tygodniu. Brakuje mu ojca w święta i spotkania rodzinne.

Od trzech lat bardzo często boli go głowa. Lekarz rodzinny zalecił mu przyjmowanie tabletek przeciwbólowych. Dopiero przed miesiącem dostał skierowanie do neurologa, okulisty i laryngologa. Wizyty te ma wyznaczone w październiku.

(zeznania powoda k 229-230, płyta CD k 2320

Sąd oddalił wniosek dowodowy powoda o dopuszczenie dowodu z opinii psychiatry i neurologa na okoliczność na okoliczność ustalenia czy dolegliwości bólowe występujące u powoda zwiane są śmiercią ojca, wymagają leczenia oraz jaki stanowią uszczerbek na zdrowiu powoda.

Oddalono również wnioski pozwanego o zwrócenie się do (...)u w P. o udzielenie informacji, czy rodzinie powoda była udzielana pomoc materialna oraz do Urzędu Miasta w P. w przedmiocie wywiadu środowiskowego dotyczącego rodziny powoda.

(protokół k 230, płyta CD k 232).

Sąd Okręgowy zważył:

Roszczenia zgłoszone przez powoda co do zasady są uzasadnione i znajdują oparcie w postanowieniach art. 446 § 3 i 4 k.c.

Art. 446 k.c. określa podmiotowy i przedmiotowy zakres naprawienia szkody jeżeli wskutek tak jak w niniejszym przypadku na skutek uszkodzenia ciała nastąpiła śmierć poszkodowanego. Do kręgu podmiotów uprawnionych do żądania kompensaty należą osoby pośrednio poszkodowane, i są nimi:

- osoby, które poniosły koszty leczenia i pogrzebu zmarłego
- osoba względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny
- osoby bliskie, którym zmarły dobrowolnie i stale dostarczał środków utrzymania
- najbliżsi członkowie rodziny

Zobowiązany do naprawienia szkody jest podmiot, który według reguł danego zdarzenia ponosi odpowiedzialność deliktową za uszkodzenie ciała, a konsekwencji śmierci poszkodowanego.

Sprawca wypadku w niniejszym wypadku nie został ustalony co uzasadnia odpowiedzialność pozwanego (...) w oparciu o postanowienia art. 98 ust 1 w związku z art. 19 ust 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tj. Dz. U. z 2013r. poz. 392 ze zm.) Pozwany swojej odpowiedzialności co do zasady nie kwestionuje.

Spór w niniejszej sprawie dotyczy tego, czy powodowi należy się odszkodowanie z tytułu znacznego pogorszenia się jego sytuacji życiowej po śmierci rodziców oraz zadośćuczynienie w żadnej wysokości.

Jednym z roszczeń zgłoszonym przez powoda jest odszkodowanie z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej najbliższych członków rodziny zmarłego, a określone w treści art. 446 § 3 k.c.

W przeciwieństwie do utraty środków utrzymania pogorszenie sytuacji życiowej, o której mowa w powyższym przepisie, ma sens o wiele szerszy. Odszkodowanie z art. 446 § 3 k.c. definiowane jest nie tylko jako szkoda materialna, ale również jako uszczerbek niewymierny w pieniądzu, związany chociażby z oczekiwaniem w przyszłości wsparciem i pomocą. Śmierć poszkodowanego może bowiem wywołać bardzo różnorodne następstwa, można tu przykładowo wymienić uczucie osamotnienia i trudności życiowe dziecka pozbawionego troski i opieki matki, osłabienie energii życiowej, przyspieszenie choroby.

W najnowszym orzecznictwie dominuje pogląd, że znaczne pogorszenie sytuacji życiowej, o którym mowa w art. 446 § 3 k.c., obejmuje niekorzystne zmiany bezpośrednio w sytuacji materialnej najbliższych członków rodziny zmarłego, jak też zmiany w sferze dóbr niematerialnych, które rzutują na ich sytuację materialną (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 24 października 2007 r., IV CSK 192/07, OSNC-ZD 2008/3/86; z dnia 16 kwietnia 2008r. V CSK 544/07, LEX nr 424335; z dnia 30 czerwca 2004 r. IV CK 445/03, LEX nr 173555, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 20 marca 2014r. I ACa 840/13 LEX nr 1451593) .

O ile szkoda materialna jest możliwa do wyceny, to naprawienie szkody niematerialnej ze swej natury jest niemożliwe do ścisłego wymierzenia. Okoliczności te uwzględnia art. 446 § 3 k.c., przewidując przyznanie "stosownego" odszkodowania, bez bliższego wskazania kryteriów, które miałyby decydować o "stosowności" odszkodowania. Oznacza to, że określenie wysokości konkretnego świadczenia z tego tytułu należy do sądu, który powinien w tym zakresie uwzględnić wszystkie okoliczności danej sprawy. Szacowaniu stosownego odszkodowania jak wskazał Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku I ACa 840/13 opiera się na porównaniu hipotetycznych sytuacji w której śmierć osoby bliskiej nie nastąpiła ze stanem rzeczywistym istniejącym po jej śmierci.

Należy przyjąć, że stałym dochodem ojca powoda od co najmniej ostatnich 7 lat było wynagrodzenie za pracę kształtujące się na poziomie ok. 2000,-zł miesięcznie. Matka powoda, kiedy żył ojciec również pracowała, ale wynagrodzenie które uzyskiwała było o kilkaset złotych niższe od wynagrodzenia ojca. Powód był najmłodszym z trójki rodzeństwa. W chwili śmierci ojca miał 14 lat i naturalnym jest, że miał prawo oczekiwać lożenia na swoje utrzymanie co najmniej do zakończenia nauki tj . do 19-20 lat, a przypadku podjęcia studiów jeszcze przez następne 5 lat.

Po śmierci ojca rodzinie została przyznana renta rodzinna w kwocie 838,61zł miesięcznie, a kiedy starszy brat i siostra podjęli pracę powód od 1 marca 2013r. otrzymuje rentę po ojcu w kwocie 493,48zł miesięcznie. Fakt podjęcia po śmierci ojca powoda przez matkę lepiej płatnej pracy w (...) Spółce z o.o. w T., za wynagrodzeniem ok. 1700,-zł miesięcznie, nie zmienia faktu, że sytuacja życiowa powoda uległa pogorszeniu. Mógł on liczyć tylko na niewielką rentę i zarobki matki znacznie niższe zarobki swojej matki.

Zeznania świadków M. L.i P. J. –. W.dotyczące sytuacji finansowej rodziny przed i po śmierci ojca powoda korespondują z dokumentami, takim jak umowy o pracę zmarłego D. S.i jego żony, oraz decyzjami ZUS i jako takie zasługują na danie im wiary. Uzupełniają się też z zeznaniami powoda, którym Sąd również nie odmówił wiary.

W tej sytuacji należało przyjąć iż kwota 40.000,-zł odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci ojca będzie kwotą stosowną. Pozwany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny likwidując szkodę wypłacił już powodowi kwotę 30.000,-zł. Niniejszym pozwem powód domaga się tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej dalszych 20.000,-zł. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał za zasadne to roszczenie co do kwoty 10.000,- zł, co skutkuje tym iż dalej idące roszczenia w tym zakresie podlegają oddaleniu.

Ustawą z dnia 30 maja 2008r. (Dz. U. Nr 116 poz. 731), wprowadzone obowiązujące od 3 sierpnia 2008r. odszkodowanie na podstawie art. 446 § 4 k.c. obejmujące uszczerbek niemajątkowy doznany przez najbliższych członków rodziny zmarłego w następstwie jego śmierci. Zadośćuczynienie jest dodatkowym roszczeniem którego osoby uprawnione mogą żądać obok odszkodowania.

Zadośćuczynienia za doznaną krzywdę może żądać pokrzywdzony od osób, które na zasadach określonych przez ustawodawcę dla poszczególnych deliktów ponoszą za nią odpowiedzialność. W niniejszym przypadku podstawą odpowiedzialności sprawcy wypadku, w wyniku którego śmierć D. S.jest art. 436 k.c. Krzywda jaką doznał powód jest normalnym następstwem czynu sprawcy w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. kreującego koncepcję związku przyczynowego między określonym zdarzeniem, działaniem, zaniechaniem sprawcy a powstałą szkoda (por wyrok SN z dnia 7 lutego 2006r. I PK 272/05 LEX Ne 281244). Dla przyjęcia podstawy odpowiedzialności sprawy bez znaczenia jest fakt, że nie został on ustalony.

Stanowi ono formę rekompensaty pieniężnej z tytułu szkody niemajątkowej, doznanej krzywdy, a w szczególności cierpienia, bólu i poczucia osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Celem zadośćuczynienia jest złagodzenie cierpień zarówno doznanych jak i tych które wystąpią w przyszłości. Zadośćuczynienie ma charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą doznaną przez poszkodowanego krzywdę. W tym kontekście krzywda jest ujmowana jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości) oraz psychiczne (np. ujemne odczucia przeżywane w związku utratą osoby bliskiej, np., osamotnienie, tęsknota, brak troski , opieki).

Reasumując zadośćuczynienie pieniężne o którym mowa w w/w art. 446 § 4 k.c. ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej wyrażającej się krzywdą w postaci głównie cierpień psychicznych. Okolicznościami mającymi wpływ na wysokość tego świadczenia to między innymi; zakres doznań osób bliskich zmarłego, poczucie osamotnienia, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny, charakter zaburzeń w prawidłowym funkcjonowaniu pozostałych członków rodziny, stopień w jakim będą oni mogli się odnaleźć w nowej rzeczywistości i na ile są zdolni akceptować obecny stan rzeczy. Istotne jest też korzystanie z pomocy fachowej w czasie radzenia sobie w trudnej sytuacji, proces leczenia doznania traumy oraz rola jaką w rodzinie pełniła osoba zmarłego (por wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 marca 2014r. I ACa 1284/13 LEX nr 1451724) .

Pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w tymże przepisie ma w istocie charakter nieokreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria jakimi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Określenie wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę powinno się opierać na obiektywnych i sprawdzalnych kryteriach, kierować się jego celami i charakterem przy uwzględnieniu jednak indywidualnej sytuacji poszkodowanego. (por wyrok SN z dnia 12 września 2002 IV CKN 1266/00 LEX nr 80722).

Z uwagi na to, że zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, jego wysokość nie może być określona w wysokości symbolicznej, lecz winna przedstawiać pewną ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie przyznana suma pieniężna tytułem zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach i dostosowana do aktualnych stosunków majątkowych w społeczeństwie, kraju, w którym mieszka poszkodowany. Najbliższym punktem odniesienia powinien być poziom życia osoby, której zadośćuczynienie przysługuje, gdyż jej stopa życiowa rzutować będzie na rodzaj wydatków konsumpcyjnych mogących zrównoważyć doznane cierpienie (por wyrok SN z dnia 29 maja 2008r.II CSK 78/08 LEX nr 420389).

Zadośćuczynienie winno być także stosowne do doznanej krzywdy oraz uwzględniać wszystkie zachodzące okoliczności. W szczególności winny być wzięte pod uwagę takie okoliczności jak nasilenie cierpień, ich długotrwałość, a także skutki śmierci osoby najbliższej na obecne i przyszłe życie pozostałych członków rodziny.

Jak wcześniej wskazano zadośćuczynienie nie może stanowić zapłaty symbolicznej, ale i nie może być niewspółmiernie wysokie.

Powód niewątpliwie w pierwszym okresie bardzo mocno przeżył śmierć ojca.

Wynika to wprost z opinii psychologa, którą Sąd jako bezstronną, fachową i wyczerpującą podzielił w całości. Powód w chwili śmierci ojca miał 14 lat, był zatem w wieku kształtowania fizycznego, emocjonalnego, psychicznego, seksualnego, kształtowania tożsamości , przyjmowania ról społecznych. Żaloba po śmierci ojca wpłynęła na ten proces, ale go nie zaburzyła. Okres żałoby, który przeszedł powód przebiegał w sposób prawidłowy niepowikłany, w sposób typowy dla nastolatka. W niecały rok po śmierci ojca powód powrócił do aktywności z przed wypadku. Zaczął spotykać się z kolegami, grać w piłkę nożną. Od trzech lat jest w stałym związku z dziewczyną. Kontynuuje naukę w szkole.

Obecnie powodowi trudno pogodzić się ze śmiercią ojca jednak towarzyszące mu poczucie żalu i smutku nie dezorganizuje mu życia i nie wpływa na pełnienie przez niego dotychczasowych ról społecznych. W ocenie biegłej powód nie wymaga leczenia psychologicznego, ani farmakologicznego. Okoliczność okresowego przyjmowania uspokajających środków ziołach nie świadczy o tym, że ma on w związku ze śmiercią ojca zaburzenia o charakterze psychicznym wymagającym leczenia specjalistycznego.

Wskazać, w tym miejscu należy, że Sąd nie dał wiary powodowi, iż od śmierci ojca cierpi on na bóle głowy. Nie zgłaszał on tego faktu w czasie wywiadu psychologicznego. Nie wykazał też w inny sposób, aby jego bóle głowy były leczone lub diagnozowane wcześniej w sierpniu bieżącego roku. Mało wiarygodne są też zeznania powoda, że lekarz rodzinny do którego zgłosił się trzy lata temu jako nastolatek z problem bólu głowy zalecił mu jedynie przyjmowanie środków przeciwbólowych.

W tych warunkach należało oddalić wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu psychiatrii jako okoliczności na które dowód ten został zawnioskowany zostały już dostatecznie wyjaśnione (art. 217 § 2 k.p.c.)

W świetle wiarygodnych zeznań świadków M. L. i P. J. – W. oraz powoda, był on silnie związany emocjonalnie z zmarłym ojcem, już choćby przez to, że był najmłodszym z trojga rodzeństwa i miał w nim znaczące wsparcie w każdej sytuacji życiowej zarówno dobrej jak i złej. Wskazać też należy iż w chwili śmierci ojciec powoda był stosunkowo młodym człowiekiem liczył sobie zaledwie 41 lat. Mając na uwadze aktualną średnią życia w Polsce można przyjąć z dużym prawdopodobieństwem, że było przed nim co najmniej jeszcze kilkanaście lat życia.

Reasumując powyższe na uwadze należy przyjąć, że kwota 55.000,-zł za śmierć ojca będzie odpowiednią kwotą zadośćuczynienia. Zważywszy, jednak iż powód otrzymał już od pozwanego ubezpieczyciela z tego tytułu kwoty po 30.000,-zł zasądzono na jego rzecz kwotę 25.000,-zł.

Roszczenia przewyższające w/w kwotę podlega oddaleniu.

Powyższe kwoty zasądzono wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 2 grudnia 2012r.

W myśl przepisu art. 476 k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Zgodnie natomiast z art. 109 ust. 1 wyżej powołanej ustawy (...) w W. obowiązany jest zaspokoić roszczenie odszkodowawcze w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania akt szkody od zakładu ubezpieczeń, który prowadził postępowanie sprawdzające.

Pozwany wypłacił odszkodowanie powodowi i jego rodzinie w dniu 15 czerwca 2009r.

Powód uznając to roszczenie za zaniżone wnioskiem z dnia (...) wystąpił o podwyższenie przyznanego odszkodowania o dalsze 170.000,-zł. Decyzją z dnia (...) pozwany ubezpieczyciel odmówił spełnienia tych świadczeń podtrzymując wcześniejszą swoją decyzję.

W niniejszej sprawie powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz odsetek ustawowych od dnia (...) W świetle powyższego roszczenie tym zakresie należy uznać za zasadne i jako takie podlega uwzględnieniu.

Rozstrzygając kwestię roszczenia odsetkowego Sąd nie podzielił poglądu pełnomocnika pozwanego, wedle którego powodce należą się odsetki ustawowe od dnia wyrokowania. Orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma bowiem charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, a nie konstytutywnego. Zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia ma bowiem charakter zobowiązania bezterminowego, przekształcającego się w zobowiązanie terminowe po wezwaniu dłużnika do jego spełnienia (tak Sąd Najwyższy m. in. w wyroku z dnia 28 czerwca 2005 r., I CK 7/05 i z dnia 22 lutego 2007 r., I CSK 433/06). W związku z powyższym Sąd zasądził odsetki ustawowe od zadośćuczynienia jak wyżej.

O kosztach orzeczono po myśli art. 100 k.p.c. rozdzielając je stosunkowo między strony stosownie do wyniku sporu.

O obciążeniu stron kosztami sądowym, częścią opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić i wydatki powstałym w sprawie orzeczona na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010r. Nr 90 poz. 594 ze zm.).